

Η
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (ΕΑΔΗΣΥ)
7^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 20 Δεκεμβρίου 2024 με την εξής σύνθεση: Αλίκη Μαρκάκη, Πρόεδρος, Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου-Εισηγήτρια και Καλή Χατζηγιαννάκη, Μέλη.

Για να εξετάσει την, από 11.11.2024, προδικαστική προσφυγή με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 1675/15.11.2024 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» που εδρεύει στην ... επί των ... (εφεξής η προσφεύγουσα), όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του ... με την επωνυμία «...» που εδρεύει στον ... (...) (εφεξής, η αναθέτουσα αρχή), όπως εκπροσωπείται νόμιμα, και κατά

της παρεμβαίνουσας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει στον ..., ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα και

της παρεμβαίνουσας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει στο ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Με την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα αιτείται όπως ακυρωθεί η υπ' αριθ. .../...2024 απόφαση κατακύρωσης του Δ.Σ. της αναθέτουσας αρχής, κατ' αποδοχή του, από2024, πρακτικού ελέγχου των δικαιολογητικών κατακύρωσης της επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού, η οποία εκδόθηκε στο πλαίσιο του δημόσιου, ανοικτού, ηλεκτρονικού διαγωνισμού με τίτλο: «...», κωδικός CPV: ..., συνολικού προϋπολογισμού ...€ πλέον Φ.Π.Α, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής (υπ' αριθ. .../2024 διακήρυξη, συστημικός αριθμός Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ ...).

Με τις παρεμβάσεις τους, οι παρεμβαίνουσες ζητούν, όπως απορριφθεί καθ' ολοκληρίαν η προδικαστική προσφυγή και όπως διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης απόφασης, με την οποία έγιναν αποδεκτές οι προσφορές τους.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Χρυσάνθη Αν. Χαραλαμποπούλου.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, η προσφεύγουσα άσκησε την, από 11.11.2024, προδικαστική προσφυγή της, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης ΕΑΔΗΣΥ 1675/15.11.2024, με χρήση του τυποποιημένου εντύπου της Αρχής, όπως προβλέπεται από τα άρθρα 362 παρ. 2 του ν. 4412/2016 Α'147) και 8 παρ. 2 του π.δ. 39/2017 «Κανονισμός Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών ενώπιον της ΑΕΠΠ» (Α' 64).

2. Επειδή, η προσφεύγουσα προσβάλλει εμπρόθεσμα την ως άνω απόφαση, καθόσον η κατ' αυτής προδικαστική προσφυγή έχει κατατεθεί εντός της προθεσμίας που ορίζουν τα άρθρα 361 παρ. 1 περ. (α) του ν. 4412/2016 και 4 παρ. 1 περ. (α) του Κανονισμού. Σημειώνεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, με θέμα: «*Διεθνής ανοικτός ... «...» (CPV: ...), προς κάλυψη των αναγκών του ... για ... έτη, συνολικού προϋπολογισμού ... € με ΦΠΑ και με δυνατότητα παράτασης των συμβάσεων για ... επιπλέον έτη, με τη σύμφωνη γνώμη των δύο μερών (συνολική εκτιμώμενη αξία ...€ με ΦΠΑ), αριθμός διακήρυξης .../2024 και α/α συστήματος ΕΣΗΔΗΣ ... – Έγκριση του πρακτικού ελέγχου των δικαιολογητικών κατακύρωσης – Κατακύρωση του διαγωνισμού – Υπογραφή συμβάσεων*», αναρτήθηκε στον διαδικτυακό τόπο του επίμαχου διαγωνισμού (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) την ...^η2024.

3. Επειδή, για την άσκηση της εν λόγω προδικαστικής προσφυγής έχει προσκομιστεί το υπ' αριθ. ... (αναλογούν για το είδος ... της διακήρυξης) παράβολο, ποσού εξακοσίων ευρώ (600,00 €) υπέρ Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τα άρθρα 363 παρ. 1 του ν. 4412/2016 και 5 παρ. 1 του π.δ. 39/2017. Ωστόσο, στο, από2024, υπηρεσιακό ηλεκτρονικό μήνυμα του αρμόδιου υπαλλήλου της Αρχής προς το 7^ο Κλιμάκιο της ΕΑΔΗΣΥ και τη Γραμματεία αυτού αναφέρεται ότι: «*Η κατάσταση που εμφανίζεται το εν λόγω παράβολο είναι ΝΕΟ (ΜΗ ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ) και όχι ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ*». Επομένως, το ως άνω παράβολο – το οποίο, σημειωτέον, εκδόθηκε στις2024 (ημέρα άσκησης της προσφυγής) – εμφανίζεται ως μη πληρωμένο όταν κατατέθηκε η προσφυγή, πληρώθηκε δε εκπροθέσμως στις2024, ήτοι επτά (7) ημέρες μετά την πάροδο της εκ του νόμου τασσόμενης δεκαήμερης αποκλειστικής προθεσμίας για την άσκηση της εν λόγω προσφυγής (βλ. εκτυπωμένο αντίγραφο ηλεκτρονικής πληρωμής της Τράπεζας Πειραιώς).

Αριθμός απόφασης: 36 / 2025

4. Επειδή, στο άρθρο 363 («Παράβολο») του ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Για το παραδεκτό της άσκησης της προδικαστικής προσφυγής κατατίθεται παράβολο από τον προσφεύγοντα υπέρ του Δημοσίου, το ύψος του οποίου ανέρχεται σε ποσοστό 0,50 τοις εκατό (0,50%) της προϋπολογισθείσας αξίας (χωρίς Φ.Π.Α.) της σχετικής σύμβασης ... 2. Εάν από τα έγγραφα της σχετικής σύμβασης παρέχεται η δυνατότητα υποβολής προσφοράς για τμήμα ή τμήματα της σύμβασης, το ύψος του παραβόλου υπολογίζεται επί της αξίας του τμήματος ή των τμημάτων της σύμβασης σχετικά με τα οποία ασκείται η προδικαστική προσφυγή. 3. Το ύψος του παραβόλου δεν μπορεί να είναι κατώτερο των εξακοσίων (600) ευρώ ούτε ανώτερο των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ. 4. Με τον Κανονισμό Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών της παρ. 7 του άρθρου 365 ορίζεται ο τρόπος και ο χρόνος κατάθεσης και είσπραξης του παραβόλου και ο τρόπος απόδειξης της είσπραξής του. ...».

5. Επειδή, περαιτέρω, στο άρθρο 5 («Παράβολο») του Κανονισμού Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (π.δ. 39/2017) επαναλαμβάνονται οι ως άνω ρυθμίσεις και στην παρ. 4 αυτού προβλέπεται ότι: «4. Το παράβολο καταβάλλεται κατά την κατάθεση της προδικαστικής προσφυγής. Η ως άνω κατάθεση του παραβόλου γίνεται ηλεκτρονικά μέσω της εφαρμογής επαλλάβου στη διαδικτυακή πύλη της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (ΓΓΠΣ) και αποτελεί έσοδο του κρατικού προϋπολογισμού. Για την απόδειξη της καταβολής και της είσπραξης του παραβόλου ο προσφεύγων υποχρεούται να επισυνάψει στο προβλεπόμενο στην παράγραφο 2 του άρθρου 8 του παρόντος Κανονισμού έντυπο προσφυγής του Παραρτήματος Ι εκτυπωμένο αντίγραφο ηλεκτρονικής πληρωμής του ποσού σε Τράπεζα, επικυρωμένη εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών ότι το ως άνω παράβολο, υπό τον αντίστοιχο Κωδικό, φέρει την ένδειξη “πληρωμένο” καθώς και βεβαίωση περί ελέγχου και δέσμευσης του ηλεκτρονικού παραβόλου από την Υπηρεσία που το αποδέχεται.».

6. Επειδή, στο άρθρο 29 παρ. 3 του ν. 3943/2011 (ΦΕΚ Α' 66/31.03.2011), προβλέπεται ότι: «Όπου, κατά τις ισχύουσες διατάξεις, απαιτείται κατάθεση παραβόλου σε έντυπη μορφή, δύναται να αντικατασταθεί η έντυπη μορφή με ηλεκτρονικό παράβολο. Το ηλεκτρονικό παράβολο δημιουργείται με τη χορήγηση μοναδικού ψηφιακού κωδικού, ο οποίος πιστοποιείται και

Αριθμός απόφασης: 36 / 2025

ελέγχεται από κεντρικό πληροφοριακό σύστημα. Η διάθεση των ηλεκτρονικών παραβόλων δύναται να πραγματοποιείται με χρήση οποιουδήποτε καθιερωμένου στις συναλλαγές τρόπου πληρωμής. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι αρμοδιότητες, οι διαδικασίες, οι λεπτομέρειες και ό, τι άλλο απαιτείται για την εφαρμογή του ηλεκτρονικού παραβόλου...».

7. Επειδή, στην ΠΟΛ 1163/2013, ως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις ΠΟΛ. 1150/2014 (ΦΕΚ Β 1357/28.05.2014), 1131/2015 (ΦΕΚ Β 1324/01.07.2015 και 1126/2017 (ΦΕΚ Β 2957/29.08.2017), ορίζονται τα εξής: «**ΑΡΘΡΟ 1 Ηλεκτρονικό Παράβολο:** Με τον όρο «ηλεκτρονικό παράβολο» (εφεξής «e-Παράβολο») νοείται ο μοναδικός ψηφιακός κωδικός που χορηγείται μέσω της διαδικτυακής πύλης της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.) www.gsis.gr. Με χρήση της σχετικής εφαρμογής κάθε ενδιαφερόμενος (φυσικό ή μη φυσικό πρόσωπο) δύναται να ζητήσει τη χορήγηση παραβόλου σε ηλεκτρονική μορφή. Πρόσβαση στην εφαρμογή έχουν πιστοποιημένοι και μη πιστοποιημένοι χρήστες του TAXISnet. Εφόσον χορηγηθεί το e-Παράβολο, καταβάλλεται το αντίστοιχο ποσό στον φορέα είσπραξης με γνωστοποίηση σε αυτόν του μοναδικού ψηφιακού κωδικού.**ΑΡΘΡΟ 3 Πληρωμή e-Παραβόλου:** Ο ενδιαφερόμενος καταβάλλει το αναλογούν ποσό στον φορέα είσπραξης που επιθυμεί γνωστοποιώντας τον μοναδικό ψηφιακό κωδικό (πληρωμή σε κατάσταση ή χρήση των εναλλακτικών τρόπων πληρωμής που παρέχονται από τους φορείς είσπραξης). ... **ΑΡΘΡΟ 4 Κατάθεση e-Παραβόλου σε Υπηρεσία:** Η κατάθεση του e-Παραβόλου από τον ενδιαφερόμενο προς την αρμόδια Υπηρεσία πραγματοποιείται όπως κατά περίπτωση ορίζεται από αυτήν την Υπηρεσία. Προκειμένου η Υπηρεσία να αποδεχθεί και να ελέγξει την εγκυρότητα του e-Παραβόλου ακολουθείται η παρακάτω διαδικασία: ... Ο υπάλληλος της Υπηρεσίας που κατατίθεται το e-Παράβολο για να το αποδεχθεί / δεσμεύσει συνδέεται με την εφαρμογή κάνοντας την επιλογή του ρόλου ως εκπρόσωπος φορέα, αναζητά το e-Παράβολο και ελέγχει την εγκυρότητά του. Για τον έλεγχο εγκυρότητας, η εφαρμογή του e-Παραβόλου διαθέτει οθόνη αναζήτησης, προβολής και διαχείρισης των e-Παραβόλων καθώς και εκτυπώσεις ελέγχου. Μετά τον σχετικό έλεγχο η Υπηρεσία αποδέχεται το eΠαράβολο και αυτό δεσμεύεται ώστε να αποκλειστεί η εκ νέου χρήση του ...».

8. Επειδή, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 4 της ΠΟΛ 1163/2013, ως τροποποιημένη ισχύει, για την κατάθεση των προδικαστικών προσφυγών η Αρχή όρισε τύπο e-παραβόλου, του οποίου η δέσμευση θα πραγματοποιείται αυτόματα με την καταβολή του (e-παραβόλο αυτόματης δέσμευσης). Ως ειδικότερα αναφέρεται στο αρχείο: «ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ – ΑΥΤΟΜΑΤΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΠΑΡΑΒΟΛΟΥ», που έχει καταχωρηθεί στην επίσημη ιστοσελίδα της ΕΑΔΗΣΥ: «*Ενημερώνουμε τους οικονομικούς φορείς ότι από 01-02-2018 το προβλεπόμενο στις οικείες διατάξεις ηλεκτρονικό παράβολο για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής στην Α.Ε.Π.Π., που ήδη εκδίδεται από την εφαρμογή του e - παραβόλου της διαδικτυακής πύλης της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (ΓΓΠΣ), αποκλειστικά και μόνο υπό τον Φορέα «Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π.)» (κωδικός τύπου παραβόλου [100]) θα δεσμεύεται αυτόματα με την πληρωμή στην Τράπεζα (άρθρο 4 της ΠΟΛ. 1163/03-07-2013 (ΦΕΚ 1675 Β') όπως τροποποιήθηκε με την ΠΟΛ. 1126/10-08-2017 (ΦΕΚ 2957 Β'). Η ΑΕΠΠ δεν θα εκδίδει βεβαίωση ελέγχου και δέσμευσης. Ως βεβαίωση ελέγχου και δέσμευσης, κατά την έννοια του αρ. 5 παρ. 4 ΠΔ 39/17, παρακαλείσθε να εκτυπώνετε το παράβολο, μετά την πληρωμή του, με την ένδειξη «δεσμευμένο» και να το επισυνάπτετε, μαζί με τα άλλα απαιτούμενα έγγραφα, στην Προδικαστική Προσφυγή.».*

9. Επειδή, η διαδικασία καταβολής του παραβόλου για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής ενώπιον της Αρχής (ποσόν, τρόπος, χρόνος κατάθεσης και απόδειξη καταβολής και είσπραξης του), προβλέπεται ρητά και με σαφήνεια από τις ανωτέρω διατάξεις, εν πάση δε περιπτώσει, αποτελεί ευθύνη του οικονομικού φορέα, ο οποίος οφείλει να επιδεικνύει και την ανάλογη επιμέλεια (ΣτΕ ΕΑ 27/2015, ΔΕφΑθ 269/2018). Περαιτέρω, η προσπάθεια διάσωσης της προδικαστικής προσφυγής, δεν μπορεί να φτάσει μέχρι την υποκατάσταση του προσφεύγοντος από την Αρχή και την εκ μέρους της τελευταίας συμπλήρωση της «τυπικής προϋπόθεσης παραδεκτού», αφού αυτό θα ισοδυναμούσε με παραβίαση της αρχής της ισότητας (βλ. ΣτΕ 935/2017, ΕΑΔΗΣΥ 741/2022, 1430/2023 κλπ), που συνιστά συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή (άρθρο 4 και 20 Συντ. και 6 ΕΣΔΑ), καθώς και παράβαση της αρχής της αμεροληψίας, που πρέπει να διέπει την κρίση των διοικητικών οργάνων. Εξάλλου, στο πλαίσιο των διοικητικών προσφυγών που ασκούνται

Αριθμός απόφασης: 36 / 2025

στο πεδίο των δημοσίων συμβάσεων, δεδομένου του μικρού κύκλου των αποδεκτών της οικείας νομοθεσίας και της κατ' επάγγελμα κατά την συνήθη πορεία των πραγμάτων ενασχολήσεώς τους με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων, αυτοί οφείλουν να γνωρίζουν τις κρίσιμες διατάξεις (ΟΛΣΤΕ 876/2013, ΣΤΕ 268, 360/2018, 1400, 1595/2016, 3128, 3129/2015, 1072, 1985, 1988/2014, 2886/2013, 2315/2013). Επιπλέον, οι διατάξεις που προβλέπουν την προδικαστική προσφυγή χαρακτηρίζονται ως «δικονομικές» και απευθύνονται σε μικρό κύκλο αποδεκτών που οφείλουν να τις γνωρίζουν, ενόψει της ιδιαιτερότητας του αντικειμένου, είναι δε άμεσης εφαρμογής, ανεξαρτήτως σχετικής ενημέρωσης από την αρμόδια Αρχή και ανεξαρτήτως ρητής και εξαντλητικής αναφοράς των προϋποθέσεων παραδεκτού στην οικεία διακήρυξη (βλ. ΣΤΕ Ολ 876/2013).

10. Επειδή, κατά τα προαναφερθέντα, τον κρίσιμο χρόνο κατάθεσης της παρούσας προσφυγής διαπιστώθηκε αρμοδίως ότι στον φάκελό της δεν ανευρίσκεται εκδοθέν, καταβληθέν και δεσμευμένο παράβολο, αλλά ούτε και αποδεικτικά πληρωμής του σε Τράπεζα. Λαμβανομένου, συνεπώς, υπόψη ότι, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 5 του π.δ. 39/2017 και του άρθρου 363 του ν. 4412/2016, στο οποίο άρθρο ρητώς παραπέμπει η διακήρυξη (άρθρο 3.4 αυτής), η προσφεύγουσα δεν κατέβαλε εμπρόθεσμα, ήτοι, κατά τον χρόνο άσκησης της προσφυγής (... ..2024), το εκ του νόμου προβλεπόμενο ηλεκτρονικό παράβολο, αλλά στις2024 (βλ. σκέψη 3), δεν δύναται να θεωρηθεί ότι η προσφυγή της ασκήθηκε παραδεκτώς, χωρίς να θίγεται η αρχή της νομιμότητας (ΔΕφΑθ ΑΝ 464/2017). Άλλωστε, τυχόν αποδοχή εκ των υστέρων πληρωμένου παραβόλου, θα καθιστούσε παραδεκτή την προδικαστική προσφυγή που είχε ασκηθεί απαραδέκτως, κατά προφανή παραγνώριση της αρχής της ισότητας των διαδίκων της ενδικοφανούς διαδικασίας (πρβλ. ΣΤΕ 935/2017).

11. Επειδή, κατόπιν αυτών, η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, διότι δεν συντρέχει η ως άνω, αυτεπαγγέλτως ερευνόμενη από την Αρχή, προϋπόθεση του παραδεκτού (πρβλ. ΣΤΕ 2080/2016), οι δε παρεμβάσεις πρέπει να γίνουν δεκτές. Το μετά την κατάθεση της προσφυγής καταβληθέν παράβολο, με το οποίο δεν θεραπεύτηκε η ως άνω ελλείπουσα προϋπόθεση του παραδεκτού, πρέπει να επιστραφεί στην προσφεύγουσα.

Αριθμός απόφασης: 36 / 2025

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται τις παρεμβάσεις.

Επιστρέφει στην προσφεύγουσα το καταβληθέν παράβολο.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 20 Δεκεμβρίου 2024 και εκδόθηκε στις 09 Ιανουαρίου 2025, στην Αθήνα.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΛΙΚΗ ΜΑΡΚΑΚΗ**

**Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΟΦΙΑΝΟΣ**